

Bibliotheca Rhetorum

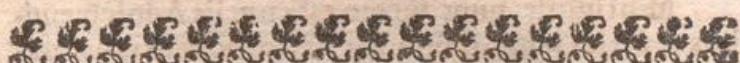
In Quo Orationes Sacrae, & Panegyricae

Le Jay, Gabriel François

Ingolstadij, 1726

De relapsu in peccatum. Oratio XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71028](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71028)

DE RELAPSU IN PECCATUM. ORATIO XVI.

*Cum immundus Spiritus exierit ab homine,
ambulat per loca inaquaosa querens re-
quietem, & non inveniens dicit, revertar
in domum meam, unde exivi; & cum ve-
nerit, invenit eam scopis mundatam &
ornatam. Tunc vadit & assuuit septem
alios Spiritus nequiores se, & ingressi ha-
bitant ibi, & fiunt novissima hominis il-
lius pejora prioribus. Luc. cap. II.*

Satis opinor intelligitis, Adolescentes, ex illis
vocabus, quas huic Orationi præfigo, futurum
hoc mihi hodiernæ cohortationis argumen-
tum; quām metuendum sit, post recuperatam sa-
crist in mysterijs Dei gratiam & abjurata crimina,
ijsdem rursum immergi, & tam solennia Sacramen-
ta novo perduellionis flagitio polluere. Cujus uti-
nam sceleris atrocitatem sic explicare vobis possim,
ut si, quæ diximus nuper de Perseverantia Christia-
næ necessitate, minis apud animos vestros ponde-
ris habuissent, quæ dicturus sum hodie de iteratis
relapsibus vos à peccando deinceps deterreant.

Mihi

Mihi igitur nunc sermo est cum ijs Adolescentibus (faxit Deus, nemo hic sit, ad quem talis oratio pertineat) mihi, inquam, nunc sermo est cum ijs, qui repetitis flagitijs, implicant se se, & perpetuas surgendi, relabendique vices exercent. Quibus ego Theologorum omnium unanimi sententia fretus, sanctorum Patrum terribilibus anathematis munitus, ipsis Spiritu sancti oraculis confirmatus supremum illud, decretoriūmque judicium prouincio, aditum pœnè omnem ad pœnitentiam, salutemque ipsis præcludi.

Quærit Chrysostomus, difficultusne sit illæsam, intactamque ab omni lethifera labo integratatem toto vitæ tempore conservare, quam inflatio semel per peccatum vulneri facere medicinam. Facilem habet quæstio illa primo aspectu explicationem. Quid enim magis obvium, quid magis in promptu est, quam ad Pœnitentiæ Sacramentum recurrere, si quando peccare contigerit; at vero quanta molis est ita se tueri adversus eas, quibus hæc vita obnoxia est, peccandi illecebras atque incitationes, nunquam ut, dum vives, tentationi succumbas. Res aliter tamen se habet, subjicit Chrysostomus, neque satis dici potest, quam turpiter hallucinentur illi, qui post graves, iteratosque lapsus facilem sibi ad veram pœnitentiam aditum fore confidunt. Imò persuadent illi sibi, nihil esse tam operosum, quam ut vere ac sincere, quemadmodum necesse est, ad impetrandam ejusmodi peccatorum veniam, ipsos pœnitent. Hujus porro difficultatis, triplicem, quam subjicio, rationem accipite. Primum difficultatis caput à Dæmone, alterum ab ipso peccante, tertium à Deo ipso proficiscitur.

P A R S. I.
Ajo Dæmone in post iteratos lapsus gravissimum

mum esse ad veram pœnitentiam obicem. Quam-
obrem id dicam, non ex hominum testimonij, sed
ex ipsius Christi oraculis intelligite. Ille, ille vos
doceat, quām sit misera, quām fuesta, quām de-
sperata relapsi peccatoris conditio. Cūm est eje-
cūs ab homine Spiritus immundus, inquit Christus,
si redit in idem hospitium, *assumit septem alios*
spiritus nequiores se. ibique simul omnes habitant, & sunt
novissima hominu illius pejora prioribus. Cūm peccasti
primum, Adolescens Christiane, cūm temptationis
turpissimæ victus illecebris, vel nequioris socij col-
loquio aut exemplo ad flagitium illecebus admi-
sisti fœdam illam libidinem, quā vitiata cordis
tui integritas est, unus in te Spiritus immundus erat;
at cūm post ejecum sœvum illum hospitem eadem
te maculâ contaminâsti, redit idem immundus
Spiritus cum septem alijs nequioribus, & facta sunt
novissima tua pejora prioribus: facta est posterior
conditio tua priore longè deterior. Irrumpunt
enim in animam tuam pessimi Spiritus, illam spoli-
ant, prædantur, expilant. Cur autem ille septem
nequiores adducit Spiritus? Nimirum ut ulciscatur
fugam. Ulciscitur autem quot modis, Deus immor-
talis! furorum omnium facibus, quas accedit,
omnium libidinum sordibus, quas allinit, omnium
maculis & inquinamentis scelerum, quæ coacervat,
sævissimâ & turpissimâ servitute, cui mancipat. *in*
ejusmodi hominibus, inquit Augustinus, *Diabolus tan-*
quam in mancipijs suis operatur, regit eos ad arbitrium,
& novo illo auctus satellitio jam validior, robusti-
orque factus tyrannidem exercet durissimam: ni-
hil nisi ex ejus imperio instinctuque geritur. Quid-
quid agis, miserrime adolescens, quidquid cogi-
tas, quidquid loqueris, hoc dictante ac præscri-
bente Satana cogitas, loqueris, agis: te duxor in-
felicissimus ad modum segnissimæ cujusdam pecudis
aurigatur.

N

Quām

Quām procul ab jis, qui aguntur à Dei Spiritu, neque nisi ex ejus præscripto quidquam aggreduntur. *Vivo ego jam non ego*, inquiebat olim Paulus, *qui sit verò in me Christus*. Gal. 2. Tu verò qui novis recentibúsque flagitijs immane Dæmonum satellitium in pectus tuum admisisti; dic Adolescens infelicissime, si quis essem ejusmodi, vivo ego jam non ego, vivit verò in me Dæmon: quidquid spiro, quidquid meditor, Dæmonis opus est, hoc agor Spiritu. Vivebat quidem in te Dæmon, cùm prima peccata commisisses, sed languidior quodammodo, sed infirmior; sed qui ejici facilè posset: jam adjuncto sibi nequiorum Spirituum comitatu, robustior vividiórque vivit in te, ciet motus omnes, torquet oculos, linguam moyet, auribus insidet, membra omnia moderatur. Præsentis mentis tuæ imaginibus; has recondit, illas explicat, perturbat alias: illius judicio æstimas omnia, illius nutu optas & eligis. Illa cogitatio prava, quâ tantopere delestaris, non tua, sed Satanæ cogitatio est; verba illa obscenæ, quæ profundis verba sunt Satanæ; illi contuitus, illæ cupiditates Satanæ sunt. Hoc si crederes, ijs certè non tam jucundè pascereris, contremisceres ad earum occasiones levissimas, in te vivit Dæmon, & nescis, te obfidet, te regit, te possidet, & ignoras?

Miraris, Adolescens miserrime, si, subortis quandóque melioris vitæ desiderijs, medios inter nifus langues ac deficis; si, quibus olim adversus peccatum concitabâre stimulis, ijsdem jam penitus obdurescis, si, quæ olim teneram mentem, neque dum flagitijs gravioribus perviam percellerant metuenda Dei omnipotentis judicia, eadem nullum apud te pondus, nullum momentum obtinent. An igitur ignoras, quia durus ille moderator, cuius ad arbitrium nutumque circumducet, prohibet, ne bene monentis & à peccato dehortantur?

tantis gratiæ motibus obsequaris; ne turpissimæ illius servitutis, cuius te jugo mancipavit, pœnitiat; ne pernicioſæ semitæ, quām decurris, miserabilem exitum pervideas; vivit nimurum in te Dæmon, & cum eo vivunt septem Spiritus nequissimi. Dominantur illi tibi, & arcem cordis tui, quæ prius à Deo expugnata fuerat, iam validis, tamque firmis aggeribus muniunt, aditus omnes tam diligenter custodiunt, ut jam invicta & inaccessa sit: aures, oculos ita obstruunt, ut ea ferire neque sacrorum luminum fulgura, neque concionum tonitrua possint, nullus salutis, nullus æternitatis sensus supereſt; projecta perditaque omnia.

Videte igitur, Adolescentes, ne vos durissimotot tyrannorum imperio permittatis. Si summo Dei omnipotentis beneficio in Christianam libertatem aſſertiſtis, ſi vincula vefra dirupiſtis, ſi turpissimum jugum excuſiſtis, cavete, ne iteratis ijs-dem criminibus in turpiorem servitutem incidiatis. Dæmonem abjeciſtis, expuliſtis, ejeciſtis; at ſcietate futurum, niſi eadem perpetrandi flagitia finem faciat, ut non eundem tantum Dæmonem, ſed septem alios ipſo nequiores vincendos ac fu- perandos habeatis.

II. P A R S.

Jam alterum prosequamur difficultatis caput, Adolescentes, quod ab ijs ipſis oritur, qui perpetuus ſurgendi relabendique vicibus ævum exigunt. Quod uſi venire quotidie videmus, ut earum rerum, quæ ſæpius exercentur, ſenſim contrahantur habitus, quibus ad res easdem deinceps agitandas non facilius modò, ſed naturali quodam impetu animi inclinantur; id ſanè multò frequenter accidere ſolent ijs, qui ſe repetitis flagitijs contaminant, eoque proclivijs pravos contrahunt habi-

N 2

bitus

bitus ipsâ consuetudine peccandi, quâd incitatio-
ribus vulgâ motibus hominum indoles ad malum
incitatur. Quantum sit porrò, quâm grave ad
veram pœnitentiam sincerâmque ad Deum conver-
sionem impedimentum prava quælibet consuetu-
do, nemo fatis intelligat, aut explicare possit, nisi
qui vim illius propè insuperabilem sit expertus.
Faxit Deus, Adolescentes carissimi, ut vestro ipso
periculo nullius unquam cupiditatis tyrannidem
comprobetis. Hæc enim ubi semel diuturnitate
temporis confirmata altissimas in corde radices
egit, vix ac ne vix quidem illius extirpandæ libera
facultas relinquitur. Nam sic illa vires mentis cor-
porisque debilitat, sic enervat animos, sic totum
hominem pessumdat ac labefactat; ut, quantum-
cumque durissimum servitutis jugum excutere
vele videatur, medijs in conatibus æger deficiat,
neque se ab assuetis lapsibus continere possit. Fru-
stra sis ipse, nam quoties sacris in Literis inutilem
ac supervacaneam apud homines ejusmodi fuisse
benevolentia tuae vim conquestus es, ô Deus,
frustra sis, inquam, si blandissimis gratiæ tuae ille-
cebris animam turpissimæ servituti mancipatam
revocare ad obsequium volueris. Quanta, quanta
sit cœlestis luminis efficacia ad densissimas quas-
que tenebras dissipandas, non discutunt tamen
caliginem illam opacæ noctis, quam peccandi
consuetudo obduxit: vel si perstricti nonnunquam
oculi splendore divinæ claritatis deformatam pec-
catorum multitudine animæ faciem respicere in-
cipiunt, mox offusi denudò falsis cupiditatis prava
fulgoribus in pristinam cœcitatem relabuntur.

Augustinum audite, Adolescentes, & ab ipso
perdiscite, quantæ sit molis consuetudinem multi-
plici lapsu confirmatam aliquando deponere. Jam
dudum erat, cùm instance internis gratiæ sue moti-
bus Deo, & ingeminante pudoris ac timoris flagia,

suis se Augustinus, ut ipsius verbis utar, *volutabat*
 in *vinculis*, donec *abrumperentur*. At quam irrito
 nisu! exitu quam infelici, quam nullo! Vix aliqua
 melioris vitae desideria conceperat, cum primo in
 ortu suffocabant illa; & ipse prioris vitae captus
 illecebris pristinæ consuetudini gerere morem co-
 gebatur. *Retinebant me nuga nugarum*, inquit August.
 fatalem habitus pravi necessitatem expostulans,
Retinebant me nuga nugarum, & vanitates vanita-
 tum & succutiebant vestem meam carnem & submuri-
 murabant, dimittisne nos? & à momento isto non eri-
 mus tecum ultra in aeternum, & à momento isto non
 tibi licebit hoc & illud ultra in aeternum? Nitebatur
 ille quidem stimulantibus ad saniora aspirantis
 gratiæ aculeis evellere plantam flagitorum è ceno,
 sed medijs in conatibus deficiens eodem revolve-
 batur, prævalente, ut ipse subjicit, pravæ cupidita-
 tis pondere. *Retardabant me cunctantem abripere*
 atque excutere me ab eis, & transilire quo vocabam,
 cum diceret mihi consuetudo violenta sine ipsis vivere
 poteris? Sentiebam me ab ipsis teneri, & jactabam vo-
 ces miserabiles, quandin, quandiu? cras, cras: & non
 erat cras. Ligatus enim eram non ferro alieno, sed
 ferrea mea voluntate & ex consuetudine peccandi facta.
 erat mihi quedam quasi peccandi necessitas. Ita de se
 loquitur Augustinus, & quam expertus erat in
 disrumpendis suis vinculis difficultatem, nativis, ut
 videtis, coloribus ac sine fuso expressit. Idem
 vos labor manet, Adolescentes, eosdem in dissol-
 vendis illis nexibus, quibus vos voluptatum ille-
 cebræ implicuerint, obices experiemini. At longè
 dissimili exitu, mihi credite; quod enim Augustino
 præter consuetas providentias suæ leges Deus li-
 beraliter indulxit, temeritatis inconsultæ sit, id vo-
 bis polliceri.

Agite igitur, Adolescentes, nunc existimare
 aut standum vobis in eâ, quam accepistis, gratia,

aut nunquam; nunc à peccando vobis temperandum esse, aut in peccatis vestris moriendum. At enim non possum, inquies: non potes? an conatum & nisum omnem aliquando exeruisti? an medicinam morbo tuo idoneam attulisti? an novissimorum memoriam frequenter animo retractasti? Non fecisti; alioqui fluctuantem jamdudum virtutem inter & vitia voluntatem confirmassis. Eternum illud & non violabile sancti Spiritus oraculum, memorare novissima tua, & in aeternum non peccabis. Eccles. 7. An id unquam serio & enixè in nomine Iesu postulasti? at ille, *Amen dico vobis, si quis petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis.* Joan. 6. Vocare has voces in dubium non potes, quin Evangelium omne convellas. Et qui ne conatus quidem es; qui hæc tam prompta tamque parabili remedia non adhibuisti, etiam te minimè posse causaberis? Deinde præstitisti cætera, quæ tuæ protestatis erant? fugisti impraborum societatem oculos à lascivis contuitibus, ab impuris imaginibus, à voluminibus obscenis, aures à flagitiis sermonibus, linguam à verbis petulantibus, à unctionibus cantilenis abstinuisti? hæc qui non feceris qui medijs in occasionibus criminum immersus vivas, miraris unde tot ad malum illices, unde tanta naturæ propensio? & dum hæc non amputas, meritò luges imbecilliores esse vires tuas, quæ ut à peccando temperare possis. Ut ut est, reponis, non possum: non potes? Ergo aeternum perijisti. Quid videtur hæc mea sententia durior? arbitrum te volo: cur non potes? quia difficile est nimirum: at quod peccabis frequentius, hoc difficultius erit à peccando abstinere. Firmabitur consuetudo mala, tèque suis illigatum nexibus stringet arctius: quod progredieris magis, hoc magis difficultas crescat; &, qui difficultate jam impediris, frustra eandem, cum creverit, superandam esse existimes.

Nun-

Nunquam poteris, mihi crede, si jam non potes. Alterum igitur amborum statue: vel cessa con-queri te non posse, vel fatere hoc ipso omnem à te salutis fiduciam exui, abjicique. Quanquam spes est, ad futura quædam uberiora divinæ gratiæ sub-sidia, quibus adjutus in veteratum malum facilius corrigas. Hæc porrò spes, quæm inanis, quæm irrita sit, operæ pretium est expendere.

III. P A R S.

Est hoc miserabile conditionis humanæ fatum, ut, cùm propriâ quisque voluntate facere peccatum possit, idem emendare, ut par est, nisi Deus adjuvet, minimè valeat. Devolvimur vitiorum in cœnum innato quodam infirmitatis acti ponde-re; at emergere inde feliciter, nisi Deus auxilia-tricem tetenderit manum, non sufficimus. Ruimus ipsi præcipites pravitatis in semitam, at revocare ex eâ gradum, & meliorem sectari viam, nisi se viæ comitem ac ducem Deus præbuerit, non licet. Denique quantacumque sit amabilitas in Deo, quantascumque ad rapiendas nostras ad se voluntates habeat illecebras, ab eo tamen mentis ocu-los affectusque cordis, pro malæ libertatis arbí-trio, plerūmque avertimus: eundem verò mutatâ in melius inclinatione voluntatis requirere, & totis animi noſtri viribus amantem redamare, non est sic positum in nostra potestate, ut prævenire mo-tum aspirantis gratiæ valeamus. Hæc cùm vera ſint, dico homini relapſo ſæpius in eadem peccata nullum relinqui ſperandi locum, fore ut emergendi aliquando à peccatis gratiam à Deo conſequatur.

Verūm, inquies, cur peccatori post relapsus etiam multiplices impetrandæ olim veniæ ſpem adimis? cur infinitam Dei omnipotentis misericor-diam limitibus circumſcribis? cur Christi ſanguinem non unius tantum mundi, ſed plurium flagi-

tijs abluendis parem ita deprimis atque elevas? Audi, audi, quisquis receptam Dei gratiam tam nihili pendis, ut eandem novorum scelerum monstris prostruas; intellige nunc demum, quamobrem in circumscrip^{am} ex se se divinæ bonitatis amplitudinem tu ipse restringas. Gemina scilicet iteratis lapibus adhæret labes, quam odit ex æquo Deus, ingrati ac perfidi animi vitium dico. Ingratim te, perfidum te exhibes, quoties expiatis Pœnitentia Sacramento flagitijs, eadem rursum admittere non dubitas.

Age: quām ingrati est animi, eum, à quo veniam obtainueras, novis injurijs laceſſere, eum, qui, cūm perdere te æternū posset, cūm reum Majeſtatis teneret, cūm supplicium tuum divina urgeat iuſtitia, & libens indulſit, & injurijs tuis non supplicia, ſed beneficia rependit. Hunc qui offendit, nōnne in ipsam Dei clementiam ac pietatem injuriosum eſſe necesse eſt? Vide enim vero, miſerrime Adoleſcens, quousque proceſſerit ingrati cordis tui perversitas. Tu peccatus illud, quod Deus inſuſa gratiā dedicaverat, ſuūmque ſacrum voluerat eſſe, Dæmoni conſecrāſti. Tu Dei Templo in tētrīmæ belluꝝ ſpelaeum ac cubile commutāſti; tu opes illius omnes, quibus animam tuam ornaverat, ſævissimi prædonis furori permifisti: tu Dei Dæmonisque conſuetudinem prius expertus, quaſi aſtimatis utrinque rationibus, Deo remifisti nuntium, ut Satanam ſectare.

Jam vero quanta id ipsum perfidiæ eſt? Promiseras enim, certè promiseras, ſacramentique religione Sanctissimā Sacerdotis ad pedes conſimaveras, nihil tale deinceps à te perpetrandum: æternam Deo fidem juraveras, quam si obſtrinxif- fes homini, minimè violabilem credidifſes. Verum heu! quām levi occaſione, quām tenui ſlatuꝝ & anhelitu dissoluta ac diſſipata omnia illa ſunt! ſi

Dei

Dei pietatem indulgentiamque sperneres, si pœniteret te acceptæ veniæ, si promissæ illi ac juratæ clientelæ pigerer; quid ageres? hoc unum quod agis modò; veniam illam flocci faceres, abjiceres, fragili voluptatis pretio commutares! pœnitet te pœnitentiæ tuæ, pœnitet te juratæ Deo fideli-tatis.

Ali non æquum est vicissim, ut Deum condonatæ tibi veniæ pœnitateat, & ita pœnitateat, ut eandem in posterum non sit concessurus. Tum enim verò animam ejusmodi Deus deserit, veluti sedem omnium maximè invisam, & nullo deinceps tempore revisendam. Hinc scelera sceleribus cumulari, occœcari mens, animus obdurescere, & ad terribilium quarumque rerum mentionem rigescere. Neque verò mirum adeò videatur, si tam graves à relapsis peccatoribus Deus repeatat pœnas. Nam si quis irritam faciens legem Moysi, inquit Paulus, sine ulla commiseratione moritur; quanto magis putatis deteriora n̄ eri supplicia, qui Filium Dei conculcaverit, & sanguinem testamenti pollutum auxerit, in quo sanctificatus, & spiritui gratiæ contumeliam fecerit. Heb. 10. Quis ad isthæc verborum fulmina non perhorrescat? Expende voces illas diligentia attentoque animo, Adolescens, quisquis es, qui in eadem vitia relaberis. Nónne tu in gratiam recepius fueras? hanc habuisti prœnihil: contumeliam fecisti Spiritui gratiæ, eumque turpiter abdicasti? Nónne tu in illo testamenti sanguine sanctificatus per pœnitentiæ fueras? hunc sanguinem recenti illo crimine polluisti. Nónne se tibi totum dederat impenderatque Dei Filius? Hunc è pectore tuo tanquam è solio dejectum conculcâsti, ut in ejus locum Dæmonem attolleret. Quantò, ut easdem Apostoli voces retexam, deteriora mereris supplicia, qui toties divinam in gratiam restitutus finem nullum facis

N 5

eadem

eadem crima iterandi; quæ pars tibi pœnitentia, quæ spes venia impetrandæ supereit?

¶ Animos advertite ad aliam Apostoli sententiam, Adolescentes, & vim illius totam intelligite: *Voluntariæ peccantibus*, inquit Paulus, *Ibid. post acceptam notitiam veritatis jam non relinquuntur pro peccatis hostia, sed terribilis expectatio iudicij & ignis amulatio.* Terribiles minæ, Adolescentes! *Iis non relinquitur pro peccatis hostia.* Hoc est, Christus vita illa, quâ hominum generi placatur Deus, hostia illa, in quâ salutis nostræ summa est, iis non proderit. Itaque, si Apostolo credimus, purgari non potest iteratum scelus, neque ullo sacrificio expiari. Magna infinita, immensa sunt Christi merita, sed hominibus illis non proderunt. Quid ergo illos manet? *terribilis quædam expectatio iudicij & ignis amulatio.* Hæc una illorum pars est. Quod ne austere magis, quam verè dictum ab Apostolo putetis, ecce id plenioribus, magisque disertis verbis confirmat. *Impossibile est eos, qui semel illuminati sunt, & gustaverunt donum cœlestis, & participes facti sunt spiritus sancti, & prolapsi sunt, rursum renovari ad pœnitentiam.*

Expendamus verba singula. *Impossibile est eos, qui semel illuminati sunt.* Illuminatus fueras; tenebras illas obscuramque caliginem, quam peccatum offuderat menti tuæ, lux divinæ gratiæ discusserat. *Et gustaverunt donum cœlestis, gustaveras, totum se tibi Christus impenderat, ejus corpore refecitus, ejus sanguine potus fueras.* *Et participes facti sunt spiritus sancti, particeps factus fueras spiritus sancti, sedem in te suam, solium sacrariumque deligerat.* *Et prolapsi sunt:* Prolapsus es miser; tularem illam sciens, volensque repetitis flagitijs extinxisti, te te iterum sœdissimis libidinum inquinimentis infecisti. *Impossibile est rursum renovari ad pœnitentiam;* actum est, conclamatum est, illuminari

ari denud, gustare donum cœleste, Spiritus sancti particeps fieri non poteris, perjisti.

Adde & fulmineam illam, quâ B. Petrus percellit recidivos peccatores, comminationem. Melius, inquit, erat ijs non cognoscere viam justitiae, quâm post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato. 2. Pet. 2. Ita res se habet, infelix Adolescens; melius tibi fuisset non emersisse unquam ex illis fôrdibus, quibus implicitus adhærebas, quâm ablutum aquis Sacramentorum lustralibus ad easdem fæces remeâsse. Satiûs fuisset non excepsisse præcordijs Dominum JESUM, quâm expulsum turpiter abjecisse: non tam aperatum adjisses salutis periculum, si nunquam fuisses consecutus reconciliationis gratiam, quâm acceptam toties contempssisse, prostituisse. Hæc attende serid & meditare diligenter, qui graviores noxas confessus centies, in easdem tam sæpè, tam gravi-
ter, tam sine emendatione ulla prolaberis; qui per menses singulos sacratissimo Christi Corpore ac Sanguine pasceris, nec spiritalem hactenus vitam, quam cœlestis ille panis communicat, haurire potuisti: qui totius puritatis ac sanctitatis largitorem tot jam ab hinc annis hospitio excipis, nec ullam adhuc ex ipsius præsentia atque familiaritate castimoniæ atque integritatis partem retulisti. Iterum repero, infelix Adolescens, si quis es, ad quem isthæc Oratio pertineat, melius foret nunquam impetrâsse te delictorum veniam, ad Sacraenta nunquam accessisse, quâm nullum ex impertita toties misericordia emolumentum, nullam utilitatem percepisse.

Quid si Spiritus sancti oraculis Patrum quoque testimonia adjiciamus? eorum, inquit Bernardus, qui hec cant, antequam Deum noverint, antequam miserationes ejus experti sint, copiosa est redemptio; ait eorum, qui post conversionem suam peccatis & vitiis impli-
cantur.

cantur. ingrati acceptæ gracie, & carnæ facti, utique per paucos invenias, qui post hæc redeant in gradum præstum, sed magis in fôrdibus positi fôrdescunt adhuc. Indulgentiâ indignus est, ait Chrysostomus, qui post veniam peccat; sanitatem indignus est, qui post curam se vulnerat. Ubi emendatio nulla est, inquit Augustinus, nullam esse pœnitentiam necesse est. Infinitus sim, si singula, quæ sancti Patres in peccatorum recidivos torquent, fulmina recenseam. Fuit hæc communis eorum sententia vix ullam spem salutis illius superesse, qui intermissam peccandi consuetudinem repeterent; adeò divinam exhaustisse misericordiam videbantur!

Tamen ita ne verò sic conclamatam esse illius salutem, qui iteratae prolapsionis sit reus, ut nullam divinæ misericordiæ partem sperare debeat? Adeòne rigide ac severè sumenda sunt sancti Spiritus, Patrumque oracula, ut molliori interpretatione temperari non debeat? hoccine credibile est, sic abjectos à Deo homines ejusmodi, ut impossibile sit eos veniam rursum impetrare? Evidem, scio, Adolescentes, non sic accipiendas esse voces illas, quasi iterata peccata nullâ ratione expientur. Error hic foret Ecclesiasticis Censuris jam pridem damnatus. Fateor cum Ecclesiæ Doctoribus locutum esse Paulum cæterosque omnes hominum mare, quibus, si quid operosum & valde difficile est, id fieri non posse dicitur. Idem est itaque ac si disissent; tanta molis est in integrum restitui homines eos, qui post receptionem Dei gratiam ab eâ excederint, ut sine peculiari ope, ut sine miraculo ac prodigio criminum suorum vinculis exsolvi nequeant.

Igitur eò recident res tuæ, te potissimum aliquid, qui in eadem peccata quotidie relaberis, qui à Christi castris in castra Satanæ perpetuè transfigis; servari poteris, reconciliari cum Deo, restitui

tui in Dei Gratiam poteris, sed sine miraculo, sine prodigo non poteris. Nimirum ad discutiendas dissipandasque mentis tuæ tenebras opus foret abundantiori quodam lumine: Deus illud non imperiet. Ad vincendam, molliendamque cordis tuu duritiem speciale gratiæ genus accommodatum indoli, animique dispositionibus attemperatum requireres, illo carebis. Convertebis fortasse à pravâ, quam ingressus es, vitiiorum semitâ, si uberiorius adesset divinæ opis subsidium; subsidio illo privaberis. Imò tam parcè opes illas Deus asperget scelerum tuorum diuturnæque perfidiæ vindex, ut vix ullo divinarum rerum, vix salutis tuæ sensu mouendus sis.

Vos verò, Adolescentes, tam funestam à veteris cervicibus perniciem avertite; si jam, uti confido, divinæ gratiæ facti estis participes, state porrò, neque pia consilia, aut irritamenta cupiditatis, aut voluptatis blanditiæ, aut sanctioris vitæ difficultates intervertant. Ita stringite divinam bonitatem, nunquam ut ab æternis ejus amplexibus avelli possitis.

DE